

30ste zondag door jaar A

Mt. 22, 34-40

De Farizeeën komen vandaag met een vraag om Jezus op de proef te stellen. Maar dat doen ze op een nogal eigenaardige manier. Want hoe zouden ze Jezus in de val kunnen lokken als het antwoord in feite al vaststaat?

Nu kenden de Farizeeën de wet grondig en trachtten die ook te onderhouden. De wet vertolkte immers de wil van God. Daarmee diende rekening gehouden te worden in alle omstandigheden van het leven, en het leven bestaat nu eenmaal uit talloze kleine taken, voorvallen, toevalligheden, verplichtingen en noem maar op.

God ernstig nemen is dan ook geen vaag gevoel of een willekeurige gedachte. Het betekent uzelf in alle omstandigheden de vraag stellen wat God van u verlangt. Waar, wanneer en hoe hoort ge te bidden? Wat is passend in de omgang met uw medemensen, tussen ouders en kinderen, tussen volksgenoten en vreemdelingen enz.? Daar waren de Farizeeën mee bezig. Gevolg: er ontstonden, vanuit de beste wil, massa's voorschriften, waardoor op den duur niemand de bomen nog door het bos zag. Het is dan ook niet zo raar dat de vraag opduikt: wat is nu eigenlijk de kern van de zaak? Waar komt het in laatste instantie op aan?

Wat men ook over de Farizeeën moge beweren of denken, het waren zeker geen vrijblijvende zoekers of halve ongelovigen, maar juist heel toegewijde godsdienstige mensen. Als het in het geloof niet op grote woorden aankomt, maar op wat ge concreet doet, dan kan ook de vraag opkomen naar dat ene grote 'woord' achter al die kleine 'woordjes'; de vraag naar hét werkwoord in al ons doen en laten. En het antwoord op die vraag moet dan wel juist zijn, want daar hangt in feite alles vanaf.

Jezus' antwoord op hun vraag is heel simpel: 'God en de mensen beminnen'. Of nog anders gezegd: liefhebben, beminnen is het grote werkwoord dat in alle andere werkwoorden van ons leven vervoegd moet worden. En daarmee mag ook meteen duidelijk zijn dat liefde voor Jezus geen romantisch gevoel is wat u plots in vuur en vlam kan zetten. Liefhebben in de Bijbelse, godsdienstige zin is juist een nuchter werkwoord en héél groot in die zin dat het alles zou moeten omvatten: het moet in duizend kleine dingen van alledag vertaald worden.

Nu valt er daarbij nog iets op. In de parabel van het Laatste Oordeel (een paar hoofdstukken verder in het Evangelie van Mt.) valt dat grote woord niet. De Heer vraagt niet: 'Hebt ge Mij liefgehad?' Hij zegt: 'Ik had honger, dorst, Ik was ziek, naakt, in de gevangenis... En wat hebt ge voor Mij gedaan?' In de parabel van de Barmhartige Samaritaan net hetzelfde: het gaat over olie en wijn, een rijdier en geld, maar dat 'grote woord' valt niet. Of beter gezegd: het zit verborgen in al die kleine werkwoorden en gewone dingen.

Jezus dient de Farizeeën vandaag van antwoord met een dubbelgebod waaraan al het andere vast hangt. En van dié verankering hangt het af of al die vele andere werkwoordjes in ons leven in het gelid blijven lopen. Amen.

Johan Goris, pastoor